

København, 15. februar 2024

Sagsnr. 2023-4725

Udkast til høringsvar over forslag til lov om statsligt udpegede energiparker.

Foreningen By og Land Danmark- *Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur* har modtaget udkast til forslag til lov om statsligt udpegede energiparker i høring.

Formålet med forslaget er at fremme elproduktion fra vedvarende energikilder via statsligt udpegede energiparker.

Udpegning af energiparker er hidtidigt sket under nødvendig hensyntagen til øvrige samfundsmæssige interesser – herunder kulturarvs- og landskabsbeskyttelse. Den foreslåede lov skal fremover muliggøre *”en prioritering af opstilling af vindmøller og solcelleanlæg (VE-anlæg) set i forhold til den normale varetagelse af sådanne (andre) hensyn”*.

Indtil nu har det efter Planloven været kommunalbestyrelsen, der i kommuneplanen fastlægger hvilke arealer, der kan anvendes til opstilling af større vindmølle og solcelleanlæg.

Udpegning af disse arealer sker i en afvejning mellem en række interesser knyttet til de pågældende arealer – herunder kulturarv- og landskabsbeskyttelse.

Efter lovforslaget vil det fremover være muligt for Energiministeren at udpege arealer til anvendelse af vindmøller og solcelleanlæg uafhængigt af kommuneplanens bestemmelser såfremt der: 1) forventes en årlig produktion på over 100GWh; og 2) *nationale* interesser ikke taler afgørende imod udpegningen.

Ved muligheden for Energiministeren på denne baggrund at udpege arealer til VE-anlæg tilsidesættes således fuldstændig den afvejning mellem forskellige interesser – herunder hensyn til kulturarvs – og landskabsbeskyttelse – der er sket som led i kommuneplanlægningen.

Ikke alene tilsidesættes hermed de politiske beslutninger, der er truffet af kommunalbestyrelsen i forbindelse med denne afvejning i kommuneplanlægningen; offentlighedens deltagelse i kommuneplanprocessen tilsidesættes også.

Det fremgår ganske vist af § 3, at Energiministerens beslutning om udpegning af energiparker sker med *”kommunalbestyrelsens tilslutning”*, men efter § 12 i forslaget kan ministeren i særlige tilfælde beslutte at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser efter lov om planlægning i sager, der vedrører, eller i øvrigt er af betydning for opstilling af vindmøller, solcelleanlæg eller tilknyttede anlæg i energiparker.

Energiministerens udpegning af arealer til VE-anlæg kan indbringes for Energiklagenævnet/Planklagenævnet.

Vi bemærker i den forbindelse, at der med et tidligere fremlagt udkastet til lov om Miljø- og fødevarerklagenævnet, lov om Planklagenævnet lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love foreslås ændringer i klagesagsbehandlingen således, at der fremover ikke vil ske en prøvelse af hensigtsmæssigheden af det skøn, der ligger til grund for den statslige udpegning af VE-anlæg, men alene af retlige spørgsmål.

Foreningen By og Land Danmark tilkendegav i et hørings svar af 1. februar 2024, at vi ikke kunne støtte, at der blev foretaget et sådant uacceptabelt indgreb i offentlighedens mulighed for deltagelse i planlægningen gennem indskrænkning af ankeretten.

Det ville i øvrigt have været hensigtsmæssigt – og klædeligt - om offentlighedens forringende muligheder for anke, jf. det tidligere lovforslag, havde været nævnt i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, da der helt klart er en sammenhæng.

Det følger af forslaget, at der ikke kan udpeges arealer som energipark, hvis nationale interesser – herunder nationale kulturarvsinteresser - taler afgørende imod udpegningen.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår: ”Som eksempler på nationale kulturarvsinteresser af helt særlig karakter er sammenhængende oldtidsmiljøer, hvor der på et begrænset areal er klynger, grupper eller rækker af fortidsminder, som f.eks. gravhøje, dysser og jættestuer. Det kan være enkeltliggende fortidsminder med særlig national betydning, eller som monumenter af helt særlig karakter i landskabet. Som eksempler kan nævnes skanserne ved Dybbøl Banke eller Egtvedpigens gravhøj. Det kan også være borge og voldsteder som Kalø og Hammershus...”.

Hensynet til kulturarvs interesser bliver således nedprioriteret til det mest nødtørftige således, at udpegning af kulturmiljøer i det åbne land i kommuneplanerne helt kan tilsidesættes.

Foreningen By og Land Danmark anerkender, at der et stort behov for VE-anlæg, og at der må findes velegnede arealer til disse anlæg.

By og Land Danmark finder det imidlertid ude af proportion helt at tilsidesætte den afvejning mellem forskellige interesser knyttet til det åbne land, som er foretaget i kommuneplanlægningen.

Hermed tilsidesættes også offentlighedens medvirken i kommune- og lokalplanprocessen.

Foreningen By og Land Danmark - *Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur* kan således ikke støtte forslaget til lov om statsligt udpegede energiparker.

Med venlig hilsen

Iben Bækkelund Jagd

Formand By og Land Danmark

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur